

Opini3n

Mifas com a exemple

ANTONI PUIGVERD

ANTONI PUIGVERD

18/11/2019 00:13 | Actualizado a 18/11/2019 07:34

És divendres. Surto d'un acte social amb presència abundant de persones en cadira de rodes. No s'hi ha parlat de política abstracta, sin3 de realitats fonamentals, que l'opini3 p3blica sembla que hagi oblidat, obsessionada per un plet polític que ens està corsecant. Hem celebrat el 40è aniversari de Mifas (minusvàlids físics associats), una de les institucions més admirables de les comarques de Girona. Impulsada per uns invàlids que volien deixar de ser víctimes per esdevenir actors socials, Mifas va néixer amb l'objectiu de respondre a les necessitats de les persones amb mobilitat reduïda, que quaranta anys enrere no tenien ni suport, ni ajut, ni visibilitat.

En l'àmbit retòric del políticament correcte, la dignificaci3 social dels discapacitats és un objectiu indiscutible, com ho és també la sensibilitzaci3 aparent de les institucions p3bliques. La batalla te3rica està guanyada: aquest és l'èxit més visible dels 40 anys. Ara bé, la realitat és força més impenetrable. Transformar la realitat és prou més difícil que canviar de ret3rica. Des del primer moment, els fundadors de Mifas van tenir clar que la dignitat dels discapacitats físics, orgànics o sensorials no depèn del canvi de llenguatge, sin3 de la força social que ells mateixos puguin acumular. Mifas no va demanar que li regalessin el peix ni que li ensenyessin a pescar-lo. Mifas va decidir que aprendria a fer canyes que s'adaptessin a les seves característiques i que aprendria a pescar a la seva manera. I encara una cosa més va decidir: que els discapacitats practicarien el dret a pescar amb la mateixa naturalitat que qualsevol altre pescador.

Fer que la suma de les discapacitats desemboqui en la multiplicació de les capacitats

Acostumo a ser reticent a les paraules que els mitjans de comunicació posen de moda (hi ha haver un moment que tot s'“implementava”, després tot eren “escenaris” plens d’“agents socials”, en un moment determinat tot era “discurs” i ara tot és “relat”); i reconec que, inicialment, el substantiu “empoderament” em va semblar impostat i gramaticalment cursi, però en boca d'Albert Carbonell, president de Mifas, em sembla la paraula més ben triada que hi pugui haver: expressa amb precisió l'esforç que fa una persona que ha sofert un trauma per evitar que l'accident li coarti la llibertat i li redueixi la dignitat.

M'expliquen que l'Albert va ser envestit per un cotxe els primers dies que començava a anar en moto. Ara, en cadira de rodes, és el dirigent d'un grup de gran relleu econòmic i social. El treball –sosté l'Albert– és la forma més directa de l'empoderament de la persona discapacitada. Per això, amb els anys, Mifas ha desplegat tota mena de projectes d'integració laboral, a més d'especialitzar-se en la gestió d'aparcaments públics, en l'automatització dels quals és puntera a tot el país. Ara Mifas és un grup amb múltiples ramificacions empresarials (5.000 associats, 400 treballadors, dos terços dels quals amb discapacitat física). Ofereix als discapacitats suport, cura i atenció residencial. Promou l'autonomia personal. Tutela residències i centres. Afavoreix la rehabilitació. Fomenta l'esport, la socialització, la mobilitat. Mifas ha anat creixent gràcies al coratge dels socis més actius (Danés, Soliguer, Tubert, Bonaventura, Carbonell...), que han lluitat per fer que la suma de les discapacitats desemboqui en la multiplicació de les capacitats.

Ells han inspirat l'estil d'aquesta entitat, caracteritzada per la síntesi de vindicació i gestió, ajut i iniciativa, mutualitat i eficàcia empresarial. El país és ple de petites associacions de dimensió local, generalment nascudes per iniciativa de familiars, amb l'objectiu de donar protecció, residència o cura a persones amb dificultats específiques. Són associacions valuosíssimes. Però el fet que siguin de petit format les converteix en molt dependents de les

administracions. Protegint-se d'aquest perill, Mifas, molt gelosa de la seva independència, ha aconseguit una mida considerable i un ampli abast territorial que ja inclou Barcelona.

Si el món actual és teatre, imatge, aparença, Mifas, com altres associacions semblants, treballa amb el material més autèntic: la veritat. La veritat dels límits del cos, que són metàfora dels límits de la vida. Si el món actual pot ser resumit en la metàfora del kleenex (usar i llençar), Mifas treballa en direcció contrària: contra la cultura del descartament, la cultura de la recuperació, la integració, la inserció. Si el món actual afavoreix la cultura darwinista del més fort, les associacions d'inserció treballen a favor del que ha perdut mobilitat per un accident o per un ictus; a favor del desemparat, del fràgil, del que no sobreviuria sol. Contra la llei del més fort, la mutualitat dels febles.

La història de Mifas és una història d'èxit. Però també una lliçó per a la nostra política, temptada pel ressentiment. No és exclamant "ni oblit ni perdó" que trobarem la sortida del laberint. La trobarem en la mutualització de tots els catalans (sigui quina sigui la seva ferida), reagrupats entorn d'un objectiu factible i compartit.